

ŞEFTALİ YETİŞTİRİCİLİĞİ

YILLIK BAKIM İŞLEMLERİ

TOPRAK İŞLEME

Meyve bahçesi tesisinde yabancı otları yok etmek, toprakta su kaybını önlemek, toprağın havalanmasını ve kök faaliyetlerini artırmak, mikroorganizmaların çalışmalarını kolaylaştırarak köklerin besin maddelerinden iyi faydalanmalarını sağlamak için toprak işleme yapılır. Toprak işleme sonbaharda derin olmak üzere pullukla sürme şeklinde olur. Bu işlem sırasında, fosforlu ve potaslı gübrelerde verilebilir. İlkbahar ve yaz aylarında ise diskaro ve çapayla toprak otlandıkça, sulamalardan sonra, 8-10 cm derinliğinde yüzeysel toprak işleme yapılır.

GÜBRELEME

Tüm ürünlerde olduğu gibi Şeftali yetiştiriciliğinde de toprak analizine göre gübreleme yapılmalıdır. Şeftali ağaçları çabuk büyür, çok verimli olup iyi havalandırılan orta karakterdeki topraklarda yetiştirilirler. Orta yapıdaki topraklarda ise besin maddelerinin yıkanması ve şiddetli mikroorganizma faaliyeti sonucunda, besin maddesi kaybı nispeten fazla olur. Bu sebeplerle, şeftali bahçelerinin iyi gübrenmesi gerekir. Aksi halde, ağaçlarda kısa bir süre sonra sürgün gelişmesi yavaşlar, verim azalır. İyi bir gübreleme ahır gübresi ve yeşil gübreye ilaveten ticari gübrelerin verilmesi ile olur. Üç yılda bir sonbaharda 2-3 ton/da hesabıyla ahır gübresi veya her yıl yeşil gübre verilerek, toprağın organik maddesi artırılmalıdır. Ahır gübresine ilaveten azot, fosfor ve potasyumlu destek güb-

releme yapılır. Toprak analizi sonucuna göre Ticari gübrelere verirken fosforlu gübrenin tamamı ile azotlu gübrenin yarısı Şubat-Mart aylarında ağaç tacının iz düşümüne daire şeklinde açılan 15-20 cm genişlik ve derinlikteki hendek içersine serpilerek toprakla örtülerek uygulanmalıdır. Azotlu gübre ise iki farklı zamanda yine, ağaç taci iz düşümüne daire şeklinde serpilip tırmıkla karıştırılarak uygulanmalıdır. Azotlu gübre uygulaması Mart-Nisan ve Mayıs-Haziran aylarında yapılabilir.

SEYRELTME

Meyve çekirdeğinin sertleşmeye başlamasından hemen önce veya bu sıra yapılır. Bu devrede normal dökümler geçmiş ve meyveler kolaylıkla seçilecek bir iriliğe ulaşmıştır. Seyreltme her 15-20 santimde bir meyve kalacak şekilde yapılmalıdır. Bir bahçede seyreltme yapılırken ilk olarak erkenci çeşitlerle işe başlamalı, olgunluk sırasına göre devam edilmelidir. İri çeşitlerde fazlaca seyreltme yapılmalıdır. Kimyasal maddelerle ve hormonlarla meyve seyreltmenin sakıncaları olduğundan **tavsiye edilmemektedir**.

SULAMA

Şeftali, çekirdekli meyveler arasında en fazla su isteyen bir ağaçtır. Şeftali ve ağaçlarında ilkbaharda iyi bir sürgün ve yaprak teşekkülünü sağlamak, meyve dökümlerini önlemek, meyvelerin normal iriliklerini ve ertesi yıl için yeterli ölçüde çiçek tomurcuğu teşekkülünü sağlamak için, vejetasyon periyodunun başından sonuna kadar toprakta ihtiyacı karşılayacak ölçüde suyun bulunması gerekir. Toprakta hiçbir zaman solma noktasının altına düş-

memesi gereken su, yağışlarla veya bunun yetersiz olduğu durumlarda sulama ile sağlanır. **Buna göre sulama süresi (İlkbahar-Sonbahar arası periyot) sulama sayısı yani sulama aralığı; hava sıcaklığına, yağış durumuna, toprağın fiziksel yapısına ve taban suyuna göre değişecektir.**

Kışları ılık ve kurak bölgelerde ilkbaharda bile sulamaya ihtiyaç duyulabilir. Çekirdeğin sertleşmeye başladığı devreden meyvelerin toplanmasına kadar sulamalar tekrarlanır. Sıcak yerlerde ve kumlu topraklarda sulama haftada bir kere tekrarlandığı halde, tınlı, humusca zengin topraklarda üç haftada bir sulama yeterli olabilir.

Hasattan bir hafta on gün önce yapılan sulamalar, meyvelerde irileşmeye yardım eder Bu durum geçici çeşitlerde daha çok önem kazanır. Hasattan sonra ağaçlarda meyve bulunmadığına göre artık sulama zorunluluğu kalmadığı düşünülmelidir. Bundan sonra çiçek tomurcukları teşekküle devam eder ayrıca ertesi yıl ilkbaharda kullanılacak ve kışın ağaçlara dayanıklılık temin edecek olan depo maddelerinin teşekkülü ve yığılması bu periyotta olur, yaprak dökümüne kadar sürer. Buna göre su ihtiyacı da devam edecektir.

Sulamada dikkat edilecek noktalardan biriside az su ile sık sık, sulama değil, toprağın derinliklerine kadar ulaşan bolsu ile sulama yapmaktır. Böylece köklerin normal olarak büyümeleri ve fonksiyonlarını iyi bir şekilde yapmaları sağlanır. **Çok faydalı kültürel tedbirler olmasına rağmen sulamada aşırıya gidilmemelidir.**

BUDAMA

Şeftali ağaçları diğer meyve ağaçlarına göre daha fazla budama ister. Sebebi meyvelerin **bir yaşlı dalların** üzerinde teşekkül etmesi ve normal bir ürün alınabilmesi için bu tür sürgünlerin yeterli ölçüde sağlanma zorunluluğudur. Öte yandan şeftali bir çok meyve ağaçlarına göre daha çabuk kuvvetten düşer. Zaman zaman yapılacak kısa budamalar ve iyi gübreleme ile ağacı gençleştirmek ve mahsul devresini uzatmak mümkün olur. Böylece budama bir yandan verimliliği öte yandan ağacın uzun ömürlü olmasını sağlar. Şeftalide genel olarak birisi şekil ve ötekisi de meyve budaması olmak üzere iki türlü budama yapılır. Budama mevsimi olarak kış ve yaz budaması olarak ikiye ayrılır.

Yaz budaması kış budamasını devamıdır. Şeftali ağacı bölgeye uygun olarak goble veya değişik doruk dallı olarak taçlandırılır.

Mahsul budaması yapılırken ağaçlarda vejetatif gelişme ve meyve tutumu arasındaki başlangıç yıllarında dengenin kurulmasına, sonraki yıllarda bunun korunmasına çaba gösterilmelidir. Budama ağaçta uygun bir budama ve iyi bir meyve seyreltmesi ile olur. Ağaç verim çağına gelince sürgünden geri kalmaması için yeterli ölçüde dal ve meyve seyreltmesi yapılmalıdır.

Tam mahsul çağında ise sürgün gelişmesi teşvik edilmelidir. Verim çağındaki şeftali ağaçlarının her yıl budanması gerekir. Aksi halde ağaç yana ve yukarı doğru çabuk ve kuvvetli gelişir.

SAMSUN İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ

<http://samsun.tarimorman.gov.tr>

E-Posta : samsun@tarimorman.gov.tr

Kılıçdede Mah. Abdülhakhamit Cad. No:5 55060 İlkadım/SAMSUN

Telefon : 0362 2313700 (3 Hat) Faks : 0362 2332163

ŞEFTALİ YETİŞTİRİCİLİĞİ

Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı
Şube Müdürlüğü

No: M/11
2018

SAMSUN
İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ